

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztő: Str. Arculeilor (Otvásu) 16, Távbeszélő 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Távbeszélő 22-09
Kéziratokat nem örzünk meg. Szerkesztési fogadó óra csütörtökön 16-18 óráig. Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS

Bejegyzve a brassyói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressei sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 250 0 lei

HÍRDETÉSI DÍJAK: Hírvonatban, hírdelményben, nyitólétreben
300, 4. Az országos közleményben 800 lei szavanként (legkevesebb 20 szó). Kereset hirtetés négyzetcentiméterenként 550 lei. Díjak előre fizetendők.

„Azt akarjuk, hogy a demokrácia és a nép érdekei győzzenek” — mondotta Teohari Georgescu belügyminiszter Kolozsvárt

(Kolozsvár) Mint jelentettük, Teohari Georgescu belügyminiszter vasárnap politikai beszámolót tartott Kolozsvárt.

Timófi György, az ODA kolozsvári szervezete elnöke román és magyar nyelvű üdvözlő beszéde után Wolff Sándor a Szociáldemokrata Párt, Popescu Alexandru az Ekésfront, Olteanu Ioan a Román Kommunista Párt, Alexa Ágoston pedig a város 33 ezer szervezett dolgozójának nevében üdvözlötte a minisztert. Ezután került sor Kurkó Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség elnöke üdvözlő szavaira.

— Meg vagyunk győződve, — mondotta Kurkó Gyárfás — hogy a miniszter ur minden látogatása egy-egy lépést jelent az ország és az államgépezet teljes demokratizálódása felé.

A Nemzeti Néppárt szónokának, Porumb Gracian dr-nak szavai után Teohari Georgescu emelkedett szólásra.

A miniszter, akit a nagyszámú közönség ismét lelkes, meg-megújuló, hosszantartó ünneplésben részesített, mindennek előtt örömeinek adott kifejezést, hogy itt ismét összegyűltek azok, akik március hatodik óta a béke szolgálatában az ország újjáépítését elősegítették.

A kormányt az angolszászok által va-

ló elismeréséről szólva kijelentette, hogy az kétféle érzést váltott ki az országban, mert ez az elismerés a két történelmi párt politikusait kiábrándította. A nép széles rétegei azonban örömmel üdvözlöttek ezt a sikert.

Ezek után arról beszélt a miniszter, hogy a kormány a március 6-án megjelölt úton halad, a történelmi pártok azonban semmit sem tanultak. Amikor a kormány a gyárosokat is felhívta az ország újjáépítésében való részvételre, a történelmi pártok értelem nélkül csodálkoztak el:

— Nem értették meg — folytatta a miniszter —, hogy ma nem politikára van szükség, hanem arra a politikára, amely az ország újjáépítéséhez vezet. Mi a munkásság érdekei fölé helyeztük az ország érdekeit, hogy az ország minél előbb újjáépüljön.

— A kormány elismerésének két nagy oka volt. Az egyik a Szovietunió irántunk nyilvánított bizalma, a másik pedig maga a nép. Csak a nép segítségével volt lehetséges kormányunk elismerése. A nép ellen sohasem lehet kormányozni, de vele együtt mindig jól kell menjenek a dolgok.

Ezután arról beszélt, hogy a választások valóban teljesen szabadok lesznek. A kor-

mány, amikor szabadságról beszél, nem a jövőről szól. A szabadsága már most mindenkinek megvan.

— Mi nem pártgyőzelmet akarunk — hangsúlyozta a miniszter — a jövő választásokon, hanem azt akarjuk, hogy a demokrácia és a népek érdekei győzzenek! Ezért az összes demokrácia erői egységlístáját akarjuk a választásokon!

— Van még egy nagy kérdése az országnak: a nemzeti érdekek — folytatta a miniszter. — Azzal vádolják a kormányt egyesek, hogy túlsok szabadságot adott az együttlakó népeknek. Nem lehet azonban szó kis vagy nagy szabadságról, hanem csak szabadságról, mert kétféle szabadság nincs! Mi együtt akarunk haladni az együttlakó népekkel az ország újjáépítéséért.

— Az itteni zsidóság körében bizonyos idegesség tapasztalható — fejezte be Teohari Georgescu — a CASBI-nak ama intézkedése miatt, hogy a zsidó deportáltak vagyonát is az ellenséges vagyonokkal együtt a CASBI kezelésébe vonják. Megnövethetjük a zsidóságot, hogy ezt az intézkedést igen rövid időn belül meg fogjuk semmisíteni.

A nagygyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Bekarították az elvesztett zsidó ingatlanok adóhátralékait

(Bukarest) Az Antonescu-rendszer alatt elvesztett zsidó ingatlanvagyon terhelő adóhátralékok tekintélyes része ma sem folyt be az állampénztárba. Az ügy rendezése érdekében a pénzügyminisztérium rendelkezett arról, hogy a pénzügyigazgatóságoknak, hogy készítsenek táblázatot az említett ingatlanok 1941 november 1—1944 március 31 időre terhelő adóhátralékairól. Ezek összegét a CNR, a zsidó vagyonokat kezelő bizottság fel kell, hogy vegye költségvetésébe kiegyenlítés céljából. Az 1944 április 1—1944 április 19 közötti időre szóló adóhátralékokat az ingatlanok bérletjéről kell felhajtani, míg az 1944 december 19 utániakat a tulajdonosokon, akik az ingatlant ismét birtokukba vették.

Újabb román-magyar gazdasági egyezmény készül

(Bukarest, Rador.) Néhány nap múlva várják annak a csehszlovák ke-eked lni küldöttségnek az érkezését, amely a román szállításokkal kötendő árucseré egyezményt bonyolítja le. Osztrák gazdasági megbízottak érkezését is várják, akikkel román-osztrák gazdasági egyezményt kötnek. Ugyancsak a napokban érkezik az a magyar bizottság is, amely az újabb román-magyar gazdasági egyezményt van hivatva aláírni. Közlekedésről sor kerül egy Olaszországgal megkötendő kereskedelmi egyezményre is.

A belügyminiszter Ofelségénél

(Bukarest.) Teohari-Georgescu belügyminiszter, miután Erdélyben végzett körutjáról visszatért, az Uralkodó tegnap délelőtt 11 órákor munkahelyi látogatón fogadta.

Az osztrák munkásság gyász-ünnep a Dollfus által rendezett évfürdő évfordulóján

(Bécs) Az osztrák munkásság tegnap ünnepeit meg országoszte a tizenegy évvel ezelőtti Dollfus egykori osztrák diktátor által kirombantott véres események évfordulóját. Mint ismeretes, 1934 február 12-én Dollfus ágyúkkal és gépfegyverekkel lövette a munkásnegyedeket és a véres eseményeknek számos munkás áldozata volt.

Europa élelmezési helyzete

(Bukarest, Rador.) Az UNRRA elnöke nyilatkozott Európa élelmezési helyzetéről vonatkozólag. A nyilatkozat szerint Ausztria egyes vidékein szinte éhség uralkodik, a bulgáriai helyzet is komoly. Magyarországon alig lehet zsiradékhoz és húshoz jutni, a Délsláv Államszövetség egyes vidékein csak a gondos és igazságos szétosztás mentette meg a népet az éhínségtől. Az élelmezési helyzet egész Európában Romániában, Dániában és Norvégiában a legjobb — fejezte be nyilatkozatát az UNRRA elnöke.

Amerikából is kapunk gyógyszert

(Bukarest, Rador.) A Svájca kiküldött román kormány megbízottak eddig 4 millió svájci frank gyógyszert vásároltak fel, amely egy hónapon belül hiánytalanul meg is érkezik és azokat az ellátási intézmények között osztják ki. Egy bizottság most tanulmányozza, hogyan lehetne az Északamerikai Egyesült Államokból ennyi gyógyszert beszerezni, amely az ország szükségletét egy évre kielégítené.

Döntés előtt az indonéziai kérdés

A munkásszervezetek az EMSZ gazdasági tanácsában

(London.) A Világbiztonsági Tanács tegnapi ülésén Rosenzweig Diaz mexikói megbízott emelkedett szólásra és rámutatott arra, hogy amennyiben a Világbiztonsági Tanács a békebírói szerepet akarja betölteni, abban az esetben csak úgy hozhat tárgyilagossági döntéseket, ha kellően megvizsgálja a szövegre kerülő nemzetközi kérdéseket. Ezért csak a közök ahhoz az indítványhoz, hogy az indonéziai helyzetet a Világbiztonsági Tanács megbízottai a helyszínen tanulmányozzák. Majd ismét Manujilszki ukrán megbízott beszélt, aki rámutatott arra, hogy a Világbiztonsági Tanácsnak határozatának döntenie kell a kérdésben. Kétféle megállapítás jutott kifejezésre: Az első, hogy Indonéziában a brit és japán csapatok harcolnak a benszült lakosság ellen,

míg a második, hogy Jáva szigetén hadiállapot van. Manujilszki végül megismételte az előbbi ülésen tett indítványát és kérte, hogy haladékalumul küldjék ki bizottságot Indonéziába a helyzet tisztázására. Ezután Bidault francia külügyminiszter fejtette ki álláspontját, melyben nem foglalt határozott álláspontot a helyszíni kivégzés ellen, majd az egyiptomi kiküldött ismertette kormányának álláspontját. Az egyiptomi kiküldött javaslatában indítványozta, hogy az angol kormány szüntesse be a harcot az indonéziai nemzeti mozgalom hívei ellen és a brit csapatokat a japán haderő lefegyverzése után vonja ki Indonéziából. A folyamatban levő indonéziai tárgyalások az Egyesült Nemzetek alapokmánya értelmében a népek önrendelkezési jogának a tisztán tartása mellett folyjanak le. És végül kér-

te, hogy a tanácskozással gyorsított ütemben folytassák.

Ezután ismét Bidault francia külügyminiszter emelkedett szólásra és az egyiptomi javaslatot kapcsolatosan kérte az ülés elnapolását és a javaslat alapos tanulmányozását.

Batávini jelentések szerint Sutan Sjarif indonéziai minisztereinek tegnap este megbeszéléseket folytattak van Mook Hubertus holland meghívottal. A megbeszélések Sir Clark Kerr angol főmegbízott lakásán folytak le.

A Világbiztonsági Tanács politikai osztálya tegnap kétórás ülés után elfogadta azt a javaslatot, mely szerint a Munkásszervezetek Világosövetsége a Nemzetközi Szövetkező Szövetség és az Amerikai Szövetség, mint tanácsadószervek résztvesznek az Egyesült Nemzetek gazdasági és társadalmi tanácsában.

Polgárháború előtt áll Argentína

(Washington) Acheson, az Egyesült Államok külügyi államtitkára a tegnap este megartott sajtóértekezleten bejelentette, hogy az amerikai kormány Argentína kivételével az összes latin-amerikai kormányokrak megtildte az Argentína és Nemzetek közötti összes kapcsolatokra vonatkozó összes hivatalos bizonyítékokat. A külügyi államtitkár nyilatkozatában rámutatott arra, hogy Németország megállása során döntő bizonyítékok kerültek az amerikai csapatok kezére, amelyekből világosan kitűnik, hogy az argentin kormány mennyire igyekezett kiszolgáltatni a tengelyhatalmakat és hogy Argentína milyen szerepet játszott a németek délamerikai kímhálózatában.

Az amerikai külügyi államtitkár súlyos bírálatot mondott a lefutott Castiglio és Perron fasiszta önkényuralmi rendszeréről, majd rámutatott arra, hogy a jelen-

legi argentin kormányzati rendszer egyenesen szembehelyezkedik az Egyesült Nemzetek Szervezetével.

A „La Ora” című argentin lap jelentése szerint Perron ezredes a közelgő argen-

tin választások előtt államcsínyt akar megkísérlni, hogy a hatalmat ismét magához ragadja. A lap végül megállapítja, hogy Argentína a legsúlyosabb polgárháború küszöbén áll.

Újabb véres zavargások Indiában és Egyiptomban

(Kalkutta) Rasid Abdul százados, az „Indiai Nemzeti Hadsereg” tagjának elítélése egész Indiában élénk tiltakozást váltott ki Kalkuttában a százados elítélése ellen tüntető tömegek több katonai gépkocsit felgyújtottak. A rendőrség előbb könnygázzal gázolta akarta a tömeget szétkoszlatni kényszeríteni, majd közelharcra került a sor a tüntetők és a karhatalmi osztagok közt.

Újabb jelentések szerint Bombayben és Kalkuttában a közuti alkalmazottak kimondták az általános sztrájkot.

Kairói jelentések szerint az angol ellenes tüntetések tovább folynak Egyiptomban. A rendőrség kemény küzdelem után elfoglalta a kairói orvosi egyetem épületét, melyet a sztrájkoló diákok tartottak megszállva. A diákok közül hárman meghaltak, míg többen megsebesültek. A kairói egyetem hallgatói kijelentették, hogy mindaddig folytatják a sztrájkot, ameddig az angol csapatok nem hagyják el Egyiptomot.

== HIREK ==

Naptár

Péntek, 1946. február 15. A nap 7 óra 8 percet, hol és 5 óra 22 percet nyújt. — Kat.: Kolombier Kolos. — Prot.: Panstlin. — Ort.: Onosim. — Zsidó: 5706 óv. Adár hó 14.

Brassói mozgóképműsora

Aró: Irena. — Astra: A zivány. — Capitol: Párba az éjszakában. — Corso: Aranylány. — Lumina: Az öt rabcsaló. — Redut: Texas. — România Liberă: Tanári győzelem. — Scala: Ötön voltak.

Szolgálatos gyógyszerárak Brassóban
Csütörtökön: „A fehér templomban” Picu Viorica Kolos utca 20.

Pénteken: „As arany oroszlános” Schneider-Kapu utca 15.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári központi irodájának új címe Deák Ferenc utca 16. A távbeszélő száma 865.

— MNSZ-teadélután Brassóban. A MNSZ brassói tagozata február 17-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel műsoros előadást rendez a szervezet mester-utcai székházában. Jó zenéről és harapnivalóról gondoskodnak.

— Magyar táncmulatság Bukarestben. A MNSZ bukaresti szervezetének 13—14-es körzete február 16-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel műsoros batus táncmulatságot rendez az 11. Junie utcában levő Parisiana helyiségekben.

— A brassói MNSZ ifjak műsoros előadása. A Magyar Népi szövetség brassói szervezetének ifjúsági tagozata a Schiel gépgyár ifjúságkaszálva karöltve kitünően sikerült műsoros előadást rendezett vasárnap a szervezet székházában. Az ifjak ezúton fejezik ki köszönetüket a Schiel gyár ifjúságkaszálva az értékes támogatását.

— A MNSZ bukaresti önkéntes csoportjának teadélutánja. A MNSZ bukaresti tagozatának női csoportja vasárnap délután teadélután rendezett a tagozat helyiségében. A teadélután jóslaként műsor vezette be, melynek során H. Dan Iona üdvözölte a nőcsoport nevében a megjelenteket, majd ismertette a nő szerepét a mai társadalomban. Utána Sava Gábor és Kormányos József szavalattal szerepeltek, Hoppe Terézia, György Sándor magyar dalokat énekelték Ercsi Erzsébet zongorázás mellett. Tolnai Géza és Perhalt Ferenc egódták Boros Elemér „Egy ember, aki folyton nevet” című tragikomédiáját. Az egyes számokat a közönség nagy tapsal jutalmazta. Ezután a Tudor-Vladimirescu hadosztály művészegyüttese szerepelt énekekkel, szavalatokkal. A jelenlévő magyar közönség lelkesen ünnepelte a román katonák nagyszerű teljesítményét.

— Dr. Réty Imre gyászja. Súlyos betegség érte dr. Réty Imrét, a Magyar Népi Szövetség Székelyudvarhelyen megjelenő hetilapjának, a „Szabadság” című lapnak felelős szerkesztőjét, a földművelés érdekeinek lelkes védelmezőjét és feleségét, Zorkóczy Ilonát. Fiuk, Réty András joghallgató életének 20-ik évében a marosvásárhelyi egyetemen klinikán hosszú, hadifogságban szerzett betegség után február 6-án meghalt. Mélyen lesújtott szülei az elhunyt holttestét hazaszállították szülővárosába, ahol február 9-én nagy részvét mellett temették el.

— A brassói posta igazgatóságának a következők közlése: A minisztertanács 1945 július 21-i határozata értelmében a postai levelezés címzésénél a rendeltetési helységnevet kizárólag csak román nyelven szabad írni. Azokat a leveleket, amelyen a címzés, illetve a helység neve más nyelven van írva, a posta nem továbbítja.

— Műkedvelő előadások Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgyön az utóbbi vasárnapon a Szövetség műkedvelői a „Klotild néni” című három felvonásos színdarabot mutatták be nagy sikerrel. Néhány nappal ezelőtt a zárda alsó osztályainak növendékei több egyfelvonásos színdarabot mutattak be. Az elmúlt szombaton a sepsiszentgyörgyi gardák rendeztek jóslaként táncmulatságot. Ugyanczen az estén a megvefőnőkségek dísztermében a sepsiszentgyörgyi helyi önkéntes tisztkára rendezett táncal egybekötött ismerkedési estet, amelyen román-magyar

A Demokrata Zsidó Komité szorosan együtt kíván működni a Magyar Népi Szövetséggel

Kohn Hillel dr. nagyszabású kolozsvári beszéde

(Kolozsvár.) A demokrata zsidó komité vasárnap tartotta első nagygyűlését a vármegyeháza dísztermében. A gyűlést Neumann Jenő dr. nyitotta meg, majd átadta a szót Kohn Hillel dr.-nak, az ismert antifasiszta harcosnak.

— Tíz év után először van alkalom, szabadon beszélni — kezdte beszédét a népi demokrácia e kiváló harcosa — és így érthető, hogy én is bizonyos mértékig az érzelmek hatása alatt állok. A zsidó népgyűlések általában az érzelmek kerülnek túlsúlyba a fasiszta pusztítás óta. Nekünk azonban feladataink vannak és éppen ezért át kell adni a szót az értelemnek.

Ezek után arról beszélt, hogy Európa hatmillió zsidójából mindössze egymillió maradt meg. Hatalmas anyagi alapot akarunk létesíteni — mondotta Kohn Hillel dr. —, amely a deportáltak éltait fogja szolgálni és produktív munkára ne-

velni a még megmaradt zsidó ifjúságot. A tervezetet Luka Lászlóval is megbeszélte és azt rövidesen a kormány elé terjesztjük.

Kijelentette a szónok, hogy az ODA a legmesszebbmenően támogatja a demokráciát kívándorlásra irányuló terveit is.

Ezekután a zsidóság városalakó jellegéről beszélt, majd rámutatott arra, hogy az északkeleti zsidóság éppen ezért tulajdonilag magyar környezetben él.

— A zsidóságot — mondotta Kohn Hillel dr. — a magyar uralomtartás idején érte a fasiszta szörnyű csapása. Hibás volna azonban azonosítani a fasiszmust a magyar néppel! A magyar nép nem felelős a fasiszta rémtetteiért!

— Természetes kívánsága a zsidó népnek, hogy a fasisztákat megbüntessék — folytatta —, a magyar fasiszta megbüntetése azonban a magyar nép kötelessége. Mi a legnagyobb bizalommal kell, hogy

legyünk a Magyar Népi Szövetség vezetői iránt, akik ennek a demokratikus feladatnak bizonyára eleget is tesznek.

Ezek után arról beszélt, hogy a zsidó komité szorosan együtt kíván működni a Magyar Népi Szövetséggel minden közös kérdésben a méltányosság és az igazságosság alapján.

Ezek után a zsidóságnak arról a kötelességéről beszélt, amely a demokratikus Románia felépítésébe való bekapcsolódást szolgálja. Rámutatott arra, hogy a tisztességes kereskedelem szerepét ebben az újjáépítésben a kormánykörökben is mindenki méltányolja, a spekulációt azonban egyszersmindkorra ki kell irtani a zsidóság sorából.

Beszéde végén, amikor a Szövetség vezetői szerepéről beszélt, a fasiszma leveretésében, a terem közönsége felállva ünnepelte a Vörös Hadsereget és Sztálin vezértábornagyot.

Szentgyörgyön már megalakultak a kereskedők árubeszerző csoportjai

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától.) A háromszékmegyei Kereskedő Egyesülete az elmúlt napokban rendkívüli ülést tartott, amelyen a cégbejegyzések időszaki kérdéseivel foglalkoztak.

Lapikás Béla elnök üdvözlő szavai után a jelenlévő kereskedők kirendeltségének vezetője részletesen ismertette az új cégbejegyzésekkel és a cégek ellenőrzésével kapcsolatos kérdéseket.

A fennálló rendelkezések szerint a kereskedőket három csoportba osztják. Első csoportba tartoznak azok a kereskedők, akik 1940 előtt kaptak engedélyüket. Ezeknek meg kell újítani engedélyüket. A második csoportba tartoznak azok a kereskedők, akik 1940-től 1945 április 4. között kaptak engedélyt. Ezeknek be kell mutatniuk a magyar hatóságoktól kapott engedélyt. A harmadik csoportba tartoznak azok, akik 1945 április 4-től kaptak engedélyt.

Az I. és II. csoportba tartozóknak a következő okmányokat kell bemutatni: anyakönyvi kivonat, állampolgársági bi-

zonyítvány, erkölcsi és az orvosi bizonyítványt. A III. csoportba tartozóknak a következő okmányokat kell bemutatni: anyakönyvi kivonat, állampolgársági erkölcsi, orvosi, iskolai végzettséget, kereskedői gyakorlatot igazoló bizonyítványokat, valamint az üzletelhelyiségre vonatkozó szerződést.

Az ülés foglalkozott azzal a kormányrendelettel, amely szerint a jövőben a kereskedőket a kormányzat a gyárakból látja el áruval. Így Lapikás elnök javaslatára megalakultak a különböző szakmák árubeszerző csoportjai és ezek tagjaival a következőket jelölték ki: Fűszer és vegyes beszerzők: Péter Józsefet, Nemes Sándort, vasúri beszerzők: Kozma Andor és Kósa Lászlót, porcellán beszerzők: Eltes Józsefet és Kertész Józsefet, papír beszerzők: Lapikás Bélát és Sándor Gábot, bőr beszerzők: Veresti Jánost és Péter Jánost, cipő beszerzők: Péter Györgyöt és műszaki beszerzők: Vajda Andrást és Veres Józsefet.

NÉMET CSAPATOK ANGLIÁBAN

Még mindnyájan emlékezünk arra, amikor végig az utakon Európa délkamráiban kövére bízta német katonák meneteltek és mellette ő bússággal, egérvérő öndudát fújta, hogy „Wir fahren gegen England”. A mozgóképszínházak vészműve minden elsőpró főlényen ezt dühöngtették a német harcoknál és a rádióban Göbbels görösös erőfeszítéssel hipnotizálta és harsogta ezt a hüvös jelszót a németek és a világ felé. Nagyon sokan elhittek, de hitték főképpen a németek. Hitték még akkor is, amikor már fordítva állt a helyzet és a szövetségesek katonái meneteltek Németországban.

Ez a nagy náci-álom most valóra vált, persze egy kicsit másképpen, mint a németek gondolták. A londoni rádió a napokban sikertűt német „paraszállás

kísérletéről” számolt be. Egy hajórakomány német tiszt és katona érkezett Angliába. Sokkal könnyelműebben, mint egy villámháború körülményei között és főleg kockázat nélkül. Csak éppen a fényes egyenruhák lógnak rongyokban és a nagy német önérték lett csúf.

Az angolok — híven a hagyományos angol előzetesítéshez — gondoskodnak arról, hogy vendégeik ne unatkozzanak. A német katonáknak most újja kell építeniük a lerombolt angol városokat. Ez az utasítás némileg eltér ugyan a Führer utasításától, de remélhető, hogy az angolok gondoskodnak a végrehajtásáról.

A rádióhíradás nem számolt be arról, hogy a németek utközben énekeltek-e a „Wir fahren gegen England” című dalt. Reméljük, igen.

Tisztújítás a sepsiszentgyörgyi nyomdász-szakszervezetben

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától.) A sepsiszentgyörgyi nyomdász szakszervezet pénteken délután tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen a jelenlévő bukaresti kiküldöttek ismertették a kereszteszervezők a nyomdászokra vonatkozó részét. Tudomásul vette a nyomdász szakszervezet, hogy a jövőben a munkaadó vagy természetben tejjel, vagy tépénzzel is köteles ellátni a nyomdász munkásokat, valamint egy órai ebédpénzre is joguk van.

Egyébként ez alkalommal választották meg az új vezetőséget, amelynek tagjai a következők: Elnök: Tordai Károly, alelnök: Bokor Andras, titkár: Nagy Elek, pénztárnok: Imre Károly, választmányi tagok: Balogh Margit, Katona Ilona, Bernáth Mihály és Veres Ferenc.

Korszerű kérdések

(Brassó.) A Mester utcai székházban a MNSZ vasárnap délelőtti sorozatos ismeretterjesztő előadásai tárgyválasztásuknál fogva kezdenek nélkülözhetetlen tartozéka lenni a magyar dolgozók vasárnapi szórakozásának. A mai szórakozások módjáról Nikodémusz Károly evangélikus főesperes bíráló hangozó emlékeztet meg az egyik ismeretterjesztő előadás keretében. A mai szórakozások jellege túltengő módon a mulatság, kevés művelődési vagy mutatkozik meg bennük. Tompek József tanár egy másik előadás keretében a római világban verető szerepet játszó Gracchus-család tagjairól adott ismertetést, akik a földkeresség egyik legelső földbirtokrendezését kísérelték meg életrehívni. A változatos sorozatban a következő előadás tárgya az új közös ház és annak belső élete volt. Halász Kálmán építész-mérnök egy stockholmi példa nyomán ismertette ezt a korszerű kérdést, majd a svéd főváros nyilvános kertjeit mutatta be. Az előadó az ismeretterjesztő anyagot vetített képekkel tette érdekesebbé.

őnek és szavalatszámokkal szórakoztatták a közönséget. Ez utóbbi estén a város társadalma csaknem teljes egészében képviselve volt s az est mindvégig a román magyar barátság jegyében zajlott le.

— A türkösi műkedvelők vendégszereplése Bácsfaluban. — A bacsfalusi közművelődési ház nagyteremében a MNSZ türkösi műkedvelői nagy sikerrel adták elő a „Sárgapitykés közlegény” című 3 felvonásos daljátékot. — A nagyszerűen sikerült előadás tisztá jövedelmét a türkösi katolikus elemi iskola javíttatási költségére fordították.

— Színlelőadás a brassói hadikarosultak javára. Kedden, február 19-én este fél 8 órakor az Astra teremében Gusti Paul „Tengeri kaland” című 3 felvonásos vígjátékát adják elő. Az előadás jövedelmét a brassói bombakarosultak javára fordítják.

— Meghosszabbították a

Trauschenfels Matild-díjak kiosztását. A polgármesteri hivatal újból közli, hogy a Trauschenfels Matild alapítvány tíz, egyenkint 8000 lejes díjat kiosztják a város szegényei között. Tekintettel azonban az igénylők csekély számára, a kérvények beadásának határidejét február 28-ig hosszabbították meg.

— Feketézó tanügyi vezérfelügyelő. A kolozsvári „S” közlönműben a letartóztatott Susman Laurentiu tanügyi vezérfelügyelőt, aki 2 ezer kioldat rászódat akar eladni kioldat 16 ezer lejes árban. (A marosdóza rendes ára 1100 lej.) A vezérfelügyelő keres 33 millió lejt keresett volna az üzletben. A szódát, amelyet egyik elemi iskola udvarán egy farakás alatt találtak meg, elkobozták.

* Házassági hír. Goldfinger Vera és Grosz László 1916 február 9-én Brassóban házasságot kötöttek.

* Sepsiszentgyörgyön hirdéseket eredeti kiadói árákkal Zeke László megyei megbízottunk, Piacér 10, vesz fel.

* Nagyszebenben Libicei Adél donatívázásában, str. Elisabeta 29, hirdetések eredeti kiadói árákkal adhatók fel.

* FELHÍVÁS! Az Economatul Brasovul! felkéri valamennyi tagját, hogy az 1945 október, november és december hónapokra szóló fenntartási költségeket, valamint a felemelt töredéssé befizessék.

Azon tagokat, akik a fenti hátralekövet 14 napon belül nem rendezik, nem fogjuk áruval ellátni.

Economatul „Brasovul”. * Kézdivásárhelyen és vidéken hirdetések a Népi Egység részére eredeti kiadói árára a Balogh cég vesz fel.

A megváltozó földabrosz

A forradalom előtt a Szovjetszövetség területének alig egytized részét kutatták meg a természeti és kőszemportja. A régi, a cári Oroszország egyetlen helyen bányászott szén: a Donec-medencében és kőolajat egyedül Bakuban. Az Októberi Forradalom megnyitotta a tudomány számára a szovjet földet és a kutató tudósok megnyitották ennek a földnek kincseit a nép jólété számára. Felismerték és bebizonyították, hogy a Kuznyec-medence tiszta szén szénként képes termelni, mint amennyit azelőtt termeltek, hogy a Moszkva alatti szénvölgy a régi termelési erősségét tudja adni. Baskiriában és a Volga mellett, a magas Északon és a Távolság Keleten új kőolajmezőket fedeztek fel, új forrásokat nyitottak meg. Kazahsztánban és Közép-Ázsiában a szénes fémek, a szén és az olaj új lelőhelyeire bukkantak.

A szőlőni ötvenes tervek megváltoztatták a Szovjetszövetség térképét. De nemcsak a térképét, az életét is. Átalakították az egész országot. Új városok épültek, új települések bontakoztak ki, új ipari központok létesültek, melyek körül legjelentősebbek a lényeges ipari központok, a szőlőnigazdálkodási központ, a magas északi Kirov nevű viselő ipar-terület, a karagandai medence szőlőnigazdálkodási központja a kazahsztáni szteppéken, az Amur-mentén felépült Komszomolszk a gépipari városa, a jenszeli folyó partján az északi Igarka-terület... s ezzel csak a nagyobb központokat soroltuk fel az újonnan épült városok közül.

A Honvédelmi Házban évek óta szükségletet is hozzájárultak ahhoz, hogy új települések létesüljenek, illetve bizonyos városok, vagy ipari területek különös jelentőségre tegyenek szert. Régebben egyetlen petroleumközpont volt: Baku. Most új petroleumközpontokként fejlődnek évről évre mind technikai berendezésükben, mind termelőerejükben, a volgai, a kazahsztáni, a magasészaki és a távolkeleti petroleumvidékek.

Megváltozott a Szovjetszövetség térképe a vízutak szempontjából is. Ha előzetesen tett folyók, új csatornák alakították át a vízközlekedés egész hálózatát. A Balti-tenger és a Fehér-tenger közt megnyitott csatornahálózat Sztálin nevét viseli. A Fehér-tengert a Káspói-tengerig hatalmas csatornahálózat köti össze a Szovjet földjének északi és déli víziútjait. Ugyancsak csatornahálózat tette lehetővé, hogy Moszkva a Volgan keresztül összeköttetést kapjon az ipari központok közt is: Moszkva és Petrográd, a Donec-vidék és az Ural között.

Külön kellene megemlékezni a vízek erőforrásként való felhasználásáról. Legnagyobb és legismertebb az óriási vízerőművek közül a Lénin nevű viselő dnyepéri erőműtelep.

Szabotázsért kerülnék bíróság elé az engedély nélkül vágók

(Brassó, A városi állategészségügyi hivatalnak az állategészségügyi törvény 27. szakasza értelmében kiadott 99—195. számú rendelete szigorúan tiltja az állatoknak a fogyasztókörzés részére történő engedély nélküli vágását. A rendelet felhívja az illetékesek figyelmét, hogy az engedély nélkül vágott állatok között sok olyan beteg van, amelynek húsa nagy fogyasztása sokszor győgyhatatlan kórt idéz elő az emberekben.)

A rendelet 2. pontja szerint az engedély nélkül vágott állat húsát eldobozzák, a forgalombahozóját pedig a gazdasági szabotázs törvény és a fegyverszüneti szerződés szabotálása miatt állítják bíróság elé.

Megnyitotta kapuit a kolozsvári magyar egyetem

Csögör rektor nyilatkozik a nehézségeiről és a kilátásokról

(Kolozsvár.) Február 11-én a Bojai Tudományegyetem minden külön ünnep-
ség nélkül megnyitotta kapuit.

Csögör Lajos egyetemi rektor a sajtónak nyilatkozatot adott.

— Az egyetem megszervezése még nem fejeződött be — mondotta — Nem kezdhetjük az új egyetemi életet minden tekintetben kielégítő és korszerű körülmények között. Sőt egyes karok, így elsősorban a természettudományi, jóformán alig képes megkezdeni a rendszeres oktatást. Hat tudományos intézetünk ma sincs még elhelyezve. Az Erdélyi Múzeum Egyesület tényleg a Ferdinánd-egyetem néhány tanára érthetetlen és tudományellenes módon nem bocsátja rendelkezésünkre, holott az volt nemcsak a mi, hanem Groza miniszterelnök úr és a közoktatásiügyi miniszter kívánsága is, hogy ezekben az intézetekben közösen dolgozzunk.

— Ugyanígy nehézségünk van Marosvásárhelyt is. Ott az első éveknek még sem kezdhetjük az előadást, mert a katonaiskola épületeinek átalakítási munkálatai anyagilag hiányában még nem fejeződhetek be. Ezért a klinikánkat is két épületbe kellett összehúzófűzőnk, ami nyilvánvalóan tarthatatlan állapot.

De vannak biztató jelek is új egyete-

münk körül. Így elsősorban az, hogy eddig közel 2000 hallgató iratkozott be a különböző karokra. A kolozsvári magyar egyetemnek az elmúlt időkből sem volt több hallgatója. Egyedül a marosvásárhelyi orvosi karnak több mint 600 hallgatója van.

Bizonyos, hogy ez a nagy érdeklődés nagyrészt az egyetemünk kiváló tanárainak és annak köszönhető, hogy az erdélyi magyarság új egyeteme sok tekintetben valóban új. S ez nem az épülete, hanem elsősorban a szellemre vonatkozik. Régi, hírneves egyetemi professzoraink mellett ma már azok is tudományos életünk szolgálatába állhattak, akik eddig politikai meggyőződésük miatt az egyetemen nem juthattak szóhoz. Az új egyetemen ma végre Gaál Gábor beszélhet a bölcsészetről és a történelemlről, Jordáky Lajos a társadalomtudományról, Benedek Árpád az esztétikáról, Molter Károly az irodalomról, Demeter János az alkotmányról. Ez nagy eredmény. Arra mutat, hogy az egyetem végre csakugyan a tudományok háza, ahonnan többé senkit sem lehet kizárni azért, mert esetleg radikális, népi politikai elveket vall.

De az egyetem új szellemére vall az is, hogy minden magyar lakosságú városban

szabadegyetemet rendez, s gazdag kiadványait tudományosan és népszerűen megírva, a magyarság minden rétegéhez el akarja juttatni.

— Az a tudomány, amit mi itt az egyetemen művelünk, — mondotta erre vonatkozóan Csögör Lajos egyetemi rektor, — a nép tudománya kell hogy legyen. Elsősorban a népet kell szolgálnia. Többé nem vonulhatunk el a tudományok fellegvárába. Eltekintve azonban a tudományos céltól, népiünk felé szólt az a mérhetetlen ragaszkodás és áldozatkészség is, amely a még szervezés alatt álló egyetemünk megerősítésére irányul. Nemcsak egyházaink, nemcsak a Kommunista Part és a Magyar Népi Szövetség igyekezik nagy összeggel segítségünkre sietni, hanem a legtávolabbi falvak egyszerű földművesei és iparosai is. Így, hogy csak néhány példát említsünk, több mint félmillió lejt juttatott el már hozzánk a petrosényi munkásság, egy háromszékmezei kisközség, Papóc gazdatiszadalmi már a felhívásunk előtt postárra tett számunkra közel százezer lejt.

Ime a biztató jelek! Jelek, melyeknek alapján nem ok nélkül érezzük azt, hogy az erdélyi magyar egyetem végre csakugyan népiünk egyeteme.

Élénk politikai tanácskozások a fővárosban

Mit kaptunk kilenc hónap alatt a Szovjetszövetségtől?

(Bukarest, Rador.) A belpolitikai élet az utóbbi napokban rendkívül megélénkedett. Célja tegnap munkálathallgatásnak fogadta Tătărescu Gheorghe helyettes miniszterelnököt, külügyminisztert és ideiglenes pénzügyminisztert. Tătărescu ez alkalommal beszámolt az Uralkodónak a Groza kormány elismerésének diplomáciai mozzanatáról, valamint a diplomáciai kapcsolatok felvételének műszaki megoldásáról.

Groza Péter dr. miniszterelnök fogadta Franasovici Richardot, Románia berlini követét, aki nemrég tért vissza Svájból. A miniszterelnök egyébként tegnap hosszasan tanácskozott Bagdasar dr. egészségügyi miniszterrel, Alexandrini pénzügyi államtitkárral és Tătărescuval, a

Román Nemzeti Bank kormányzójával. Ezzel egyidejűleg Brătianu Dinu liberális pártvezér lakásán tanácskozott párt-híveivel, Maniu pedig Dobres'be utazott, ahol Mihalacheval találkozik. Lupu dr., a demokráta pártparaszt elnöke tegnap Tătărescu helyettes miniszterelnökkel találkozott. Holnap valószínűleg Groza miniszterelnök fogadja Lupu dr.-t.

Teohari-Georgescu befűgyminiszter tegnap Patrăscanu igazságügyminiszterrel tárgyalt.

(Bukarest, Rador.) A külkereskedelmi hivatal kimutatást közöl, amelyben felsorolja azokat az árucikkeket, amelyeket az utóbbi 9 hónap alatt, azaz 1945 május 8 és 1946 február 2 között a Szovjetszövetségből a román-szovjet áru-

gyezmény értelmében kaptunk. Ezen idő alatt a következő áruk érkeztek az országba: 6590 tonna öntvényvas, 10.800 tonna félgyártmány acél, 200 tonna finom acél, 343 tonna vasszilícium, 995 tonna vörösréz, 97 és fél tonna cin, 10 tonna antimonium, 2 tonna kobalt, 18.000 tonna kohóérc, 9933 tonna olajszen, 35 tonna aszbeszt, 5 tonna csiszolókorong, 405 tonna villanyos huzal, 6 tonna golyóscsapó, 16 tonna grafittelektrod, 60 tonna amorf elektrod, 15 tonna kén, 200 tonna marószóda, 10 tonna foszfor, 8901 tonna nyersgyapot, 907 tonna teveszőr, 143 tonna nyersgummi, 4782 készlet gépkocsibroncs és 834 tehergépkocsi.

„A mi kis városunk”

A mi kis városunkat nagyon sokan dicserik. Különösen maguk a bennszülöttek. Legalább ezer embertől hallottam már, hogy itt van a legjobb levegő és a legkedvezőbb éghajlat a világon. Ezt még akkor is göröcsöns bizonygatják, ha a köd és a füst álmossá teszi a levegőt, vagy nyáron por és szemétfelhőket sodor a szél az utcákon. Ha valaki véletlenül a hibára panaszkodik, idegesen iparkodnak meggyőzni, hogy nincs igaza és kijönnek a legnyomósabb érvel: hogy ennek a városnak van a legszebb környéke a világon. Ebben valóban igazuk van, csak az a különös, hogy mégis olyan kevesen élvezik a környéket. A lakóktól fűnek, vagy kényelmesnek, nem tudni. De biztos, hogy a legtöbb idevalósi meghal anélkül, hogy a környező hegyek valamelyikére is felmászott volna.

Én magam mindig szerettem kicsi helyet élni, ahol az élet nem olyan hajszás mint a fővárosban, hanem van idő a dolgok lassabb és alaposabb megfontolására. Igaz, hogy ennek van egy hátránya is. Éspedig az, hogy még a gyors és furcsa emberek is elálmosodnak egy kicsit és hajlamosak „ej, ráérünk arra még”-et legyinteni.

Ez a veszély különösen erős a mi kis városunkban, ahol a hegy, mint egy óriási fekete szörnyeteg nyújtózik el a város fölött és mindenre ráveti sötét, álmosító árnyékát. Megállapítható, hogy az itteni ember sohasem siet. A legtöbb példánál nagyon óvatoss, mielőtt mondjunk egy demokratikus szervezethez belépne.

A napokban egy előadást hirdettek. Az előadás tárgya, az előadó személye, méltán feltehető az érdeklődést. Meglepetéssel tapasztaltam azonban, hogy a kitűzött időben a teremben nem volt egyetlen ember sem, csak egy fekete macska, amely mély nyugalommal szunytyolt az

előadói asztalon. Egy félóra múlva jött valaki, mikor azonban látta, hogy üres a terem, sópánkodni kezdett, hogy milyen korán jött és hazament, hogy megvacorázzon. Probáltam meggyőzni, hogy ne tegye, mert nem ér vissza idejében, így is későn van, s azonban fölügyesen legyintett.

— Nem ismeri maga a mi kis városunkat, — mondta büszkén. Itt legalább egy órával későbbben kezdenek mindent, mint hirtetve van.

Azt hittem, hogy túloz, de egy újabb félóra múlva beláttam, hogy igaza van. Nem jött egy lélek sem, csak a fekete macska szunytyadozott édesen továbbra is az asztalon. Másfélóra várakozás után, mikor már én is unni kezdtem a dolgot, jött valaki. Örültem, hogy végre mégis csak megérkezik a közönség, de csalódtam, mert nem a közönség volt, hanem az előadó. Mikor meglátta az üres termet, csak annyit mondott: — Gondolhattam volna! — és nem kergette el a fekete cicát, hanem ő is elment vacsorázni.

A közönség csak nagysokára kezdett szállingózni. Ugy, hogy az előadást kerek 2 órával később kezdték. Még azok is kényelmesen visszaértek, akik közben elmentek vacsorázni. Akik a bevezető szavaknál léptek a terembe, elégedetten állapították meg, hogy jól számítottak. Voltak olyanok, akik előadás közben érkeztek és hangos székhuzorátással adtak nyomatékokat megjelenésüknek. De voltak olyanok is, akik csak a végére érkeztek. Ezek nagyon meg voltak elégedve. Másnap megtudtam, hogy némelyek még egy egész napot is késlekedtek. Másnap mentek el az előadásra, mert elnérték a naptárt. Ezek voltak a legjobban megelégedve.

Ezekután megállapítható, hogy a mi kis városunk a legnyugalmasabb hely a világon.

Sipos Bella

Közművelődési előadás

A MNSZ helyi szervezetének ismeretterjesztő előadásán vasárnap d. e. 11 órakor a székházban (Mester utca 16) Halász Gyula nyug. főreáliskolai tanár tartja előadását: Három forradalom költője (Béranger Péter János) cím alatt. Lukács Irén és Nemes András festőművészek a klasszicizmusról tartják vetített képes előadásukat.

Megalkult a Magyar Segélyező Bizottság fővárosi csoportja is

(Bukarest, a N. E. tudósítójától) Az erdélyi városok után most Bukarest magyarsága is megalkotta a Magyar Segélyező Bizottság helyi csoportját. Vasárnap délelőtt a MNSZ helyiségében Bukarest magyarságának vezetői előkészítő értekezletet tartottak, melyen megbeszélték a Segélyező Bizottság megszervezésének módjait.

Az ülést Rapp Károly evangélikus lelkész, a MNSZ bukaresti tagozatának elnöke nyitotta meg, aki ismertette a Magyar Segélyező Bizottság jellegét és feladatait. Kihangsúlyozta, hogy a Magyar Segélyező Bizottság önálló munkát kell hogy folytasson és a MNSZ helyi tagozatának szerepe csak annyi, hogy elindítja a Segélyező Bizottság munkáját.

Ezután a jelenlévők ottáru bizottságot választottak az előkészítő munkálatok elvégzésére. A bizottság tagjai a következők: Káldor Imre, Pataky Béla, Hamar Béla református lelkész, Piroksa Márton, Brusz János.

Az előkészítő bizottság elhatározta, hogy rövidesen nagygyűlést hív össze, amely megválasztja a Magyar Segélyező Bizottság bukaresti csoportjának teljes tisztkarát.

Itt írjuk meg, hogy a MNSZ bukaresti tagozatának 21, 25, 31-es körzeti elhatározta egyesülésüket. Ennek következtében a három eddig különálló körzeti tagjaiból új vezetőséget választanak.

